

NOTULEN

Vergadering:	Raad, nr. 3
Datum en tijd:	19 maart 2026, 10.15-12.15 uur
Plaats:	SER- gebouw te Den Haag
Aanwezig:	Putters (Voorzitter), Termeer, Hartveld, Fortuin, De Leeuw, Van Woerkom, Den Boer, Lückerath-Rovers, Laagland, Hasekamp, Van den Heuvel, Noordman, Vermeij, Henrar, Helder, Van Eijck, Dijkhuizen, Koerselman, Van der Velden, Koopmans, Peek-Vissers, Snel, Ellemers, Ter Weel, Majoor, Van Holstein, Boelens, Maathuis, Weurding, Gerbrandy, Bharosa, Van Veldhuizen, Paulusma, Van Kooten, Visser, Vonhof
Secretariaat:	Van Berckel (Algemeen Secretaris), Van Steveninck (Directiesecretaris), Molenkamp, Kishna, Stoop

De openbare Raadsvergadering is ook altijd te volgen via een livestream en nadien ook terug te zien via deze link: https://www.youtube.com/live/Xqr-0_98J-U

1. Opening en mededelingen

De voorzitter opent de vergadering en heet de aanwezigen welkom. Hij introduceert Aly van Berckel als nieuwe Algemeen Secretaris/Algemeen Directeur, die per 1 maart is gestart. Van Berckel spreekt kort uit dat zij uitkijkt naar de samenwerking en verdere kennismaking met de Raad. Daarnaast meldt de voorzitter enkele wijzigingen in het dagelijks bestuur: Femke Laagland is toegetreden als vervanger van Bas ter Weel namens de Kroonleden delegatie en Theo Henrar neemt namens VNO-NCW als waarnemend voorzitter deel aan het dagelijks bestuur totdat Coen van Oostrom aantreedt. Ook feliciteert de voorzitter VNO-NCW en FNV met de recente bestuurswisselingen.

Vervolgens staat de voorzitter stil bij het vertrek van een aantal Raadsleden. Dhr. De Boer, dhr. Fortuin, mevr. Termeer, dhr. Van Leeuw en dhr. Van Woerkom worden bedankt voor hun inzet voor de Raad. Daarbij spreekt de voorzitter waardering uit voor hun bijdragen op uiteenlopende terreinen, waaronder uitvoerbaarheid van beleid, sociale dialoog, brede welvaart en transities, arbeidsmarkt en toekomst van werk, en arbeidsmigratie.

Dhr. Fortuin bedankt de voorzitter voor de uitgesproken woorden. Hij blikt kort terug op zijn periode in de Raad en het dagelijks bestuur en benadrukt het belang van de polder en van collegiale samenwerking bij het zoeken naar oplossingen voor maatschappelijke vraagstukken. Ook spreekt hij zijn waardering uit voor de samenwerking binnen de Raad.

Dhr. Van Woerkom dankt eveneens voor de woorden. Hij blikt terug op zijn lange betrokkenheid bij het overlegbestel en benadrukt het belang van samenwerking bij het overbruggen van tegenstellingen. Daarbij noemt hij onder meer het dossier

arbeidsmigratie en spreekt hij de wens uit dat in de nieuwe Raadsperiode verder wordt gebouwd aan een betere arbeidsmarkt.

De voorzitter dankt hem voor deze woorden.

De voorzitter geeft toelichting op de meegestuurde voorlopige werkagenda 2026 en blikt vervolgens kort terug op de werkagenda van de afgelopen jaren. Hij licht toe dat de SER werkt met een driejarige werkagenda, gebaseerd op de visie op de economie van de toekomst en uitgewerkt langs drie pijlers: waardig werk, toekomstig verdienvermogen en duurzame groei. Binnen die lijn zijn in de afgelopen periode verschillende advies- en uitvoeringstrajecten opgepakt. Daarnaast is steeds ruimte gehouden om in te spelen op actuele vragen vanuit politiek en kabinet en om, waar nodig, ook op eigen initiatief onderwerpen te agenderen.

Tegelijkertijd kijkt de voorzitter vooruit naar een nieuwe periode en merkt op dat niet alle nieuwe trajecten direct kunnen worden gestart. Voor de komende tijd ligt de nadruk eerst op de lopende agenda en op reeds in gang gezette trajecten, zoals rond fiscaliteit, landbouw en Europa. Daarnaast worden de voorlopige onderwerpen voor 2026 opgestart.

Ook kondigt de voorzitter aan dat de Raad in de komende maanden wordt betrokken bij het gesprek over een nieuwe werkagenda 2027–2029. Daarbij staat de vraag centraal welke onderwerpen de SER, los van de actuele politieke discussie, in de komende drie jaar echt zou moeten oppakken. Het gaat dus niet om een al uitgewerkte nieuwe agenda, maar om een uitnodiging aan de Raad om mee te denken over de inhoudelijke prioriteiten voor de volgende periode.

2. Vaststelling verslag

De voorzitter vraagt of er opmerkingen zijn bij het verslag van de Raadsvergadering van 19 februari. Er worden geen opmerkingen gemaakt, waarna het verslag wordt vastgesteld.

3. Vaststelling samenstelling Raadsperiode 2026–2028

De voorzitter licht toe dat de Raad de samenstelling voor de nieuwe Raadsperiode 2026–2028 formeel vaststelt, zodat hierover advies aan het kabinet kan worden uitgebracht. Hij geeft aan dat de zetelverdeling gelijk blijft aan die van de afgelopen periode, inclusief de geoormerkte zetels voor zelfstandigen. Het voornemen is het advies, met instemming van de Raad, aan het kabinet te sturen zodat de benoemingen tijdig voor 1 april kunnen worden afgerond.

Daarnaast meldt de voorzitter dat ten aanzien van de Kroonleden bij Sociale Zaken een voorstel ligt voor de herbenoemingen, waaronder die van de voorzitter zelf. Ook zijn voor de twee openstaande vacatures voor kroonleden voorstellen aan het kabinet gedaan. De voorzitter merkt op dat daarmee de benodigde stappen vanuit de SER zijn gezet en dat de verwachting is dat ook dit traject voor 1 april door de Ministerraad wordt afgerond.

De voorzitter vraagt vervolgens of de Raad kan instemmen met het advies.

Besluit: De Raad stemt in, het advies over de samenstelling van de Raadsperiode 2026–2028 wordt vastgesteld.

4. Concept SER Jaarverslag 2025

De voorzitter legt het concept SER Jaarverslag 2025 aan de Raad voor en vraagt of daarover opmerkingen zijn. Die worden niet gemaakt, waarna het jaarverslag wordt vastgesteld. De voorzitter meldt daarbij dat ook het financieel jaarverslag diezelfde dag in het dagelijks bestuur is goedgekeurd.

Besluit: Het SER Jaarverslag 2025 wordt vastgesteld.

5. Vaststelling advies: Energie voor Iedereen

5.1 Inleiding voorzitter

De voorzitter introduceert het advies *Energie voor Iedereen* als het eerste inhoudelijke agendapunt van de vergadering. Hij spreekt zijn waardering uit dat de Raad tot een gedragen advies over de energietransitie in de gebouwde omgeving is gekomen. Daarbij licht hij toe dat het om een traject gaat dat vanuit de SER zelf is gestart en op de werkagenda stond, dus niet voortkwam uit een directe adviesaanvraag. Wel is het advies volgens de voorzitter met grote betrokkenheid van de ministeries van EZK en WRO tot stand gekomen en wordt er door betrokken bewindspersonen met belangstelling naar uitgekeken. De voorzitter benadrukt dat de energietransitie inmiddels niet alleen een sociaal-economisch, maar ook een geopolitiek vraagstuk is, met directe gevolgen voor huishoudens en kleine ondernemers, onder meer waar het gaat om de energierekening, draagvlak, autonomie en verdienvermogen.

5.2 Toelichting door de commissievoorzitter (Energie)

Kroonlid Mijntje Lückers-Rovers licht de hoofdlijnen van het advies toe. Zij schetst dat de energietransitie in de gebouwde omgeving voor huishoudens en ondernemers steeds zichtbaarder en voelbaarder wordt, terwijl de verantwoordelijkheid om te investeren in verduurzaming steeds vaker bij henzelf komt te liggen. Tegelijkertijd is investeren in de praktijk niet voor iedereen vanzelfsprekend: sommigen kunnen niet meedoen, anderen weten niet waar te beginnen en weer anderen willen nog geen stappen zetten. Aan de hand van voorbeelden, zoals een bewoner in een VvE die afhankelijk is van gezamenlijke besluitvorming en een ondernemer die vastloopt in complexe regelingen, maakt zij duidelijk dat er niet één oplossing voor iedereen is. Volgens haar draait het advies daarom om het vergroten van het handelingsvermogen van huishoudens en kleine ondernemers.

De commissievoorzitter licht vervolgens toe dat het advies langs twee hoofdlijnen is opgebouwd:

1. Naar een begrijpelijk, consistent en langetermijnbeleidskader
2. Een mensgerichte aanpak om iedereen mee te krijgen

De eerste lijn is dat huishoudens en kleine ondernemers behoefte hebben aan consistent en voorspelbaar beleid dat beter aansluit bij hun praktijk. Zij schetst dat de overheid vaak redeneert vanuit langetermijndoelen, zoals klimaatneutraliteit in 2050, terwijl mensen en ondernemers juist kijken naar hun directe afwegingen, zoals de energierekening, wooncomfort, investeringsruimte en duidelijkheid over toekomstige verplichtingen. Volgens haar sluit het huidige beleidsframe daar nog onvoldoende op aan. Wisselend beleid kan ertoe leiden dat mensen afhaken, afwachten of geen vertrouwen meer hebben in de richting van het beleid. Juist omdat investeringen in de gebouwde omgeving vaak samenhangen met lange termijnen en schaarse natuurlijke vervangingsmomenten, is het volgens haar van groot belang dat onzekerheid wordt weggenomen en duidelijk is waar mensen de komende jaren op kunnen rekenen.

De tweede lijn is dat in de uitvoering meer maatwerk nodig is. De energietransitie is volgens haar uiteindelijk mensenwerk, en vraagt daarom om een gelaagde aanpak die rekening houdt met verschillen tussen groepen. Daarbij draait het steeds om de vragen of mensen het kúnnen, weten hóe het moet en het ook wíllen. Voor mensen die wel willen maar niet weten waar te beginnen, zijn goede informatie, toegankelijke ondersteuning en een houdbaar subsidiepakket van belang. Voor groepen die in principe wel kunnen verduurzamen maar nog geen stappen zetten, kan normerend beleid helpen, mits dat stapsgewijs, uitvoerbaar en met oog voor de praktijk wordt vormgegeven. Voor mensen die dreigen achter te blijven, is volgens haar een andere benadering nodig, met meer nabijheid, vertrouwen en aansluiting bij hun leefwereld. Daarbij benadrukt zij dat de energietransitie niet los kan worden gezien van het sociaal-economisch beleid.

In haar afsluiting onderstreept Lückerath-Rovers dat de commissie ondanks de complexiteit ook veel bereidheid heeft gezien om te verduurzamen. Mensen zijn volgens haar vaak wel degelijk op zoek naar mogelijkheden, zeker nu geopolitieke spanningen en stijgende energieprijzen opnieuw duidelijk maken hoe belangrijk grip op de energierekening en grotere maatschappelijke weerbaarheid zijn. Tegelijkertijd benadrukt zij dat de energietransitie vanuit het oogpunt van rechtvaardigheid voor niemand onbereikbaar mag worden en bestaande verschillen in de samenleving niet mag vergroten. Tegen die achtergrond noemt zij het hoopgevend dat in het coalitieakkoord aandacht uitgaat naar de verduurzaming van de gebouwde omgeving. Ook wijst zij erop dat de publicatie van het advies samenvalt met de geplande commissiedebatten en met het recent gestarte interdepartementale beleidsonderzoek, wat volgens haar een goede gelegenheid biedt om de aanbevelingen van het advies met de betrokken ministeries verder te brengen.

5.3 Reacties vanuit de Raad

Vanuit de werkgeversgeledingen (VNO-NCW en MKB Nederland)

Raadslid Arno Visser spreekt steun uit voor het advies. Hij benadrukt dat verduurzaming van de gebouwde omgeving voor ondernemers van groot belang is, zowel omdat veel kleine ondernemers er direct mee te maken hebben als omdat bouwers, installateurs en technici de transitie feitelijk moeten uitvoeren. Hij wijst op terugkerende knelpunten zoals tekorten aan vakkrachten en netcongestie, en benadrukt dat de lessen uit de praktijk beter benut moeten worden. Daarnaast sluit hij aan bij de oproep om te komen tot stabiel en voorspelbaar beleid. Volgens hem mag maatwerk in de uitvoering niet leiden tot meer complexiteit en regeldruk. Hij waarschuwt in dat verband voor stapeling van regels en aanvullende eisen vanuit verschillende bestuurslagen. Juist standaardisatie en uniformering zijn volgens hem nodig om verduurzaming uitvoerbaar te houden en investeringszekerheid te bieden.

Vanuit de werknemersgeledingen (FNV en VCP)

Raadslid Willem Noordman spreekt namens FNV en noemt het een goed advies dat mensen daadwerkelijk kan helpen, mits de overheid de aanbevelingen overneemt en waarmaakt. Hij benadrukt het belang van consistent beleid over een langere periode, inclusief het in stand houden van subsidieregelingen. Daarnaast vraagt hij aandacht voor huurders, die vaak niet zelf kunnen verduurzamen, en dus afhankelijk zijn van verhuurders en van duidelijke normering. Ook spreekt hij steun uit voor collectieve initiatieven, omdat die efficiënter uitvoerbaar kunnen zijn en deelname aan de transitie kunnen vergroten. Met meer urgentie vraagt hij aandacht voor het betaalbaar houden van de energierekening. Zolang woningen niet verbeterd zijn en de hernieuwde dreiging van oplopende inflatie weer een factor is, moet volgens hem het noodfonds beschikbaar blijven om te voorkomen dat meer mensen in energiearmoede terechtkomen. En benadrukt dat snel handelen van de overheid hier noodzakelijk is.

Namens de VCP vult Raadslid Nic van Holstein aan dat het positief is dat het advies ook oog heeft voor middengroepen. Volgens hem wordt bij deze groepen vaak verondersteld dat zij de middelen hebben om te verduurzamen, terwijl ook zij scherpe keuzes moeten maken tussen investeren en het betalen van de lopende rekeningen. Een lening blijft ook voor deze groep een extra last. Hij benadrukt daarom eveneens het belang van een betrouwbare en voorspelbare overheid.

Kroonlid Katrien Termeer

Termeer voegt hieraan toe dat de oproep tot een betrouwbare overheid en stabiel beleid niet alleen aan de overheid zelf is gericht, maar ook aan de partijen in de polder. Zij merkt op dat na de invoering van maatregelen regelmatig opnieuw lobby ontstaat om deze af te zwakken of terug te draaien. Volgens haar kan juist dat ertoe leiden dat beleid minder consistent wordt. Zij doet daarom een nadrukkelijk beroep op alle betrokken partijen om, wanneer eenmaal duidelijke keuzes zijn gemaakt, die ook gezamenlijk vast te houden in plaats van steeds opnieuw te proberen de regels minder streng te maken. Daarbij verwijst zij onder meer naar de discussie over het ETS als voorbeeld van het belang van consistent beleid.

5.4 Vaststelling

Na afronding van de bespreking constateert de voorzitter dat in de Raad brede steun bestaat voor de hoofdlijnen van het advies. In de gedachtewisseling zijn onder meer het belang van consistent en voorspelbaar beleid, het voorkomen van extra regeldruk, aandacht voor de energierekening, de actualiteit van het vraagstuk, de spanning tussen maatwerk en complexiteit en het belang van voldoende vakkrachten naar voren gebracht. De voorzitter geeft aan dat deze punten ook worden meegenomen bij de verdere positionering van het advies naar buiten.

Commissievoorzitter Lückcrath-Rovers vult hierop aan dat de commissie in het bijzonder heeft stilgestaan bij de vraag wat collectief en wat individueel moet worden georganiseerd. De commissie heeft daarin bewust geen definitieve keuze willen maken, maar doet wel nadrukkelijk de oproep om daarin heldere keuzes te maken. Volgens haar betekent maatwerk niet dat alles per definitie individueel of uitzonderlijk moet worden opgelost; juist duidelijke keuzes en goede samenwerking tussen departementen zijn nodig om versnipperd beleid te voorkomen.

De voorzitter dankt vervolgens de Raad voor de reacties en het gesprek. Ook spreekt hij zijn waardering uit voor de commissie en het secretariaat voor hun inzet bij de totstandkoming van het advies. Hij geeft aan dat de SER zich ervoor zal inzetten om met het advies impact te maken en meldt dat het advies in de daaropvolgende week extern naar buiten zal worden gebracht. Vervolgens stelt de voorzitter het advies vast. De Raad stemt daarmee in.

6. Presentatie CPB: CEP 2026 en analyse coalitieakkoord

6.1 Inleiding

De voorzitter introduceert de presentatie van het CPB als een terugkerend moment in de Raad om stil te staan bij de economische actualiteit. Hij geeft aan dat het CPB recent ook naar het coalitieakkoord heeft gekeken en nodigt directeur van het CPB Pieter Hasekamp uit om de Raad mee te nemen in de belangrijkste inzichten uit het Centraal Economisch Plan 2026.

Dhr. Hasekamp merkt in zijn inleiding op dat het Centraal Economisch Plan geen plan, maar een prognose is en dat die prognose in de huidige omstandigheden extra onzeker is. Die onzekerheid hangt volgens hem samen met de geopolitieke situatie, de ontwikkeling van de energieprijzen en ook met de binnenlandse politieke context. Hij

kondigt aan in zijn presentatie achtereenvolgens in te gaan op de internationale onzekerheden, de economische en budgettaire cijfers, de mogelijke effecten van hogere energieprijzen, de beschouwing over strategische autonomie en bedrijvendynamiek en tot slot de bredere analyse van het coalitieakkoord.

6.2 Het Centraal Economisch Plan (CEP)2026

Hasekamp stelt dat de economie zich de afgelopen jaren in een reeks van opeenvolgende externe schokken heeft moeten bewegen. Na corona, de oorlog in Oekraïne en de energiecrisis, de internationale handelsspanningen en nu opnieuw de oorlog in het Midden-Oosten, blijft de internationale context onrustig. Tegelijkertijd laat het CPB volgens hem zien dat de wereldeconomie en de wereldhandel ondanks deze schokken vooralsnog relatief veerkrachtig zijn gebleven. Voor Nederland geldt dat de economische groei vorig jaar uitkwam op 1,9 procent. Die groei zet volgens Hasekamp wel door, maar gematigd, en zal in toenemende mate afhankelijk worden van productiviteitsgroei, omdat de bijdrage van extra arbeidsparticipatie en werkgelegenheid op termijn afneemt.

Dhr. Hasekamp licht toe dat het koopkrachtbeeld voor 2026 over de hele linie positief is. Gemiddeld stijgt de koopkracht met 1,4%, wat hij ook in historisch perspectief een behoorlijke stijging noemt. Die stijging is volgens hem bovendien redelijk gespreid over inkomensgroepen. Voor 2027 verwacht het CPB echter dat de koopkrachtstijging tot stilstand komt. Hoewel de lonen dan nog altijd iets harder stijgen dan de prijzen, worden deze positieve effecten naar verwachting tenietgedaan door de lastenverzwaringen van het kabinet, waardoor de koopkracht gemiddeld genomen rond nul uitkomt. Hasekamp merkt daarbij op dat gepensioneerden er in 2026 relatief het meest op vooruitgaan, mede door extra indexatie in verband met de invoering van het nieuwe pensioenstelsel. In 2027 komt het beeld voor de verschillende typen huishoudens volgens hem grotendeels op hetzelfde nulpunt uit.

Ten aanzien van de recente stijging van olie- en gasprijzen licht Hasekamp toe dat het CPB in korte tijd twee varianten heeft doorgerekend om de eerste-orde-effecten op inflatie en koopkracht in beeld te brengen. Daarbij gaat het om voorlopige inschattingen, zonder volledige doorrekening van alle verdere effecten. In de door het CPB gehanteerde scenario's zou de hogere energieprijs dit jaar leiden tot extra inflatie, terwijl de gevolgen groter worden naarmate de crisis langer aanhoudt en prijzen, lonen en uiteindelijk ook monetair beleid daarop reageren.

Ook gaat Hasekamp in op de ontwikkeling van de overheidsfinanciën. Hij schetst dat het begrotingstekort dit jaar hoger uitkomt, mede door de afkoop van defensiepensioenen, en dat het tekort in de jaren daarna geleidelijk verder oploopt doordat de uitgaven sneller stijgen dan de lasten. Binnen dat beeld wijst hij erop dat niet alleen defensie-uitgaven stijgen, maar ook de uitgaven aan sociale zekerheid. Daarnaast lopen de rentelasten op. Voor koopkracht geldt volgens hem dat sprake is van een relatief stevige stijging in het lopende jaar, maar dat deze in 2027 door lastenverzwaringen in de ramingen weer tot stilstand komt.

In het thematische deel van zijn presentatie over strategische autonomie en bedrijvendynamiek waarschuwt Hasekamp voor een te defensieve benadering van autonomie. Hij constateert dat er wereldwijd meer handelsbelemmeringen ontstaan en dat tegelijkertijd de bedrijvendynamiek afneemt, onder meer doordat er minder nieuwe bedrijven ontstaan en innovatie zich sterker concentreert bij grotere ondernemingen. Volgens hem vraagt dit niet alleen om bescherming van bestaande sterktes, maar juist om een meer offensieve benadering: investeren in sectoren en bedrijven waarin Nederland en Europa zich kunnen onderscheiden en waarin anderen juist van ons afhankelijk zijn.

6.3 Analyse Coalitieakkoord

Over het coalitieakkoord merkt Hasekamp op dat dit volgens het CPB per saldo nauwelijks ingrijpt op economie en arbeidsmarkt. De effecten op bijvoorbeeld werkgelegenheid en werkloosheid zijn volgens hem klein. Tegelijk wijst hij erop dat het akkoord op een aantal punten wél leidt tot meer inkomensonzekerheid, omdat bescherming van inkomens op onderdelen wordt afgebouwd. In bredere zin noemt hij het beeld daarom niet eenduidig. Enerzijds is er sprake van extra investeringen, onder meer in onderwijs, infrastructuur en via een nationale investeringsinstelling, die meer ruimte zou moeten bieden aan onder meer scale-ups. Anderzijds staan daar ook bezuinigingen en beperkingen tegenover. Voor de zorg noemt hij dat de ombuigingen gevolgen kunnen hebben voor de toegankelijkheid en kwaliteit van zorg en voor de ruimte voor nieuwe behandelingen. Op het terrein van wonen gebeurt volgens hem juist relatief weinig: het woningaanbod neemt naar verwachting slechts licht toe en de woonlasten blijven ongeveer gelijk. Ondanks dat er voor klimaat en stikstof plannen in de gewenste richting zijn, is het huidige pakket nog onvoldoende om de doelen te halen.

6.4 Reacties

Vanuit de werknemersgeleding (FNV):

Raadslid Dick Koerselman reageert namens FNV op de gepresenteerde koopkrachtcijfers namens de vakbonden. Hij geeft aan dat de vakbonden de gesprekken met de coalitie over het coalitieakkoord niet voortzetten, juist vanwege de druk die volgens hen in dit akkoord bij gezinnen en burgers wordt neergelegd. Daarbij maakt hij bezwaar tegen het openbreken van eerder gemaakte akkoorden, in het bijzonder het pensioenakkoord en de versnelde verhoging van de AOW-leeftijd, en tegen de voorgenomen ingrepen in de sociale zekerheid. Hij benadrukt dat dit nadrukkelijk geen verwijt aan het CPB of aan de werkgevers is. De vakbonden willen het gesprek met werkgevers blijven voeren, maar zullen zich de komende tijd wel actief verzetten tegen het coalitieakkoord en de daarin opgenomen plannen.

Vanuit werkgeversgeleding (VNO-NCW)

Aan het einde van de bespreking ontstaat nog een duidelijke gedachtewisseling tussen dhr. Henrar namens VNO-NCW en dhr. Hasekamp over de budgettaire ruimte voor hogere defensie-uitgaven. Dhr. Henrar vraagt waarom Nederland geen gebruik maakt van de door Europa geboden mogelijkheid om extra defensie-uitgaven via een uitzonderingsclausule buiten het reguliere begrotingskader te plaatsen. Hasekamp antwoordt dat deze uitzondering technisch anders werkt dan door Henrar geschetst en vooral tijdelijk extra ruimte biedt binnen de Europese begrotingsregels. Volgens hem heeft Nederland die uitzondering op korte termijn in de basis niet nodig, al kan zij wel als verzekering dienen voor het geval de situatie tegenvalt.

Dhr. Henrar gaat daar vervolgens op door en stelt dat het kabinet zich naar zijn oordeel onnodig strak binnen de Brusselse normen beweegt, terwijl de overheidsschuld relatief laag is en er volgens hem juist aanleiding is om meer ruimte te benutten, onder meer om bedrijven en kleinere ondernemers te ontlasten. Hasekamp reageert daarop dat hij hier anders tegenaan kijkt. Volgens hem leeft Nederland eerder boven zijn stand dan dat het begrotingsbeleid te krap is. Hij wijst erop dat de schuldquote eerder rond de 45 procent van het bbp ligt dan onder de 40 procent, dat de rentelasten oplopen en dat investeringen in bijvoorbeeld verduurzaming, defensie of groei uiteindelijk politieke keuzes zijn die ook financiering vragen. Bezien vanuit de Europese normen zit Nederland volgens hem eerder aan de rand dan ruim binnen de marges.

De interactie wordt afgesloten met de constatering van dhr. Henrar dat hij het inhoudelijk niet met Hasekamp eens hoeft te zijn, maar diens antwoord wel helder vindt.

Daarbij voegt hij nog toe dat ook de werkgevers hebben uitgesproken dat afspraak afspraak is, onder meer waar het pensioenakkoord betreft, en dat het goed is te horen dat het overleg tussen werkgevers en werknemers constructief blijft.

7. Rondvraag en Sluiting

Na een korte rondvraag, waarin geen verdere reacties meer volgen, dankt de voorzitter dhr. Hasekamp voor zijn presentatie en toelichting. Aansluitend sluit de voorzitter zich aan bij de woorden van dhr. Henrar en spreekt hij de wens uit dat sociale partners en kroonleden ook in de komende periode met elkaar in goed gesprek blijven, juist omdat er richting de toekomst veel op het spel staat. Hij verwijst daarbij ook naar het eerdere gesprek in de vergadering over de energietransitie. Vervolgens sluit de voorzitter de vergadering.